

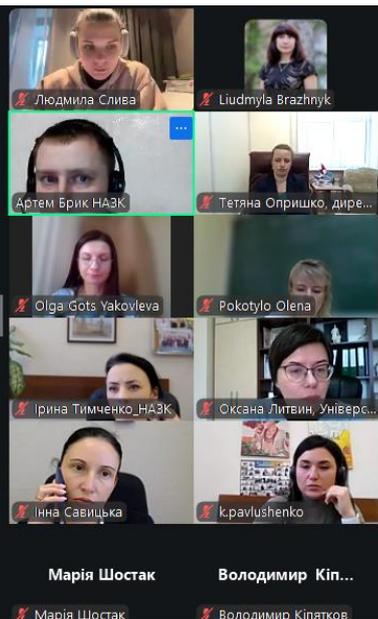
Конфлікт інтересів у ЗВО: як будувати добросовісне освітнє середовище?

29 січня 2026 року **Офісом добросовісності НАЗК** у партнерстві з ГО «**Антикорупційний штаб**» було проведено важливу онлайн-зустріч, присвячену питанням запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у закладах вищої освіти. Захід пройшов у межах проєкту «**Антикорупція та добросовісність: трансформація середовища ЗВО**» за підтримки ПРООН в Україні та фінансування Уряду Данії.

Актуальність тематики обумовлена необхідністю чіткого розмежування приватних інтересів та професійних обов'язків науково-педагогічних працівників і адміністрації для забезпечення об'єктивності освітнього процесу.

Конфлікт інтересів та корупція

Конфлікт інтересів	Корупція
Посадова особа	Посадова/службова особа
Службові/представницькі повноваження	
Приватний інтерес майновий/немайновий	Мета отримання неправомірної вигоди це завжди майновий інтерес
Кваліфікація ч.ч. 1, 2 ст.172-7 КУпАП	Кваліфікація ч. 1 ст. 364 КК України
дії в умовах конфлікту інтересів <u>будь-який інтерес:</u> реалізація службових повноважень відповідно до вимог закону; наявність збитків несов'язкова.	зловживання службовим становищем <u>майновий інтерес:</u> реалізація службових повноважень у спосіб, що суперечить вимогам закону; наявність матеріальної шкоди.

Спікером зустрічі виступив **Артем Брик** - заступник керівника відділу Департаменту моніторингу і контролю за виконанням актів законодавства про конфлікт інтересів та запобігання корупції НАЗК.

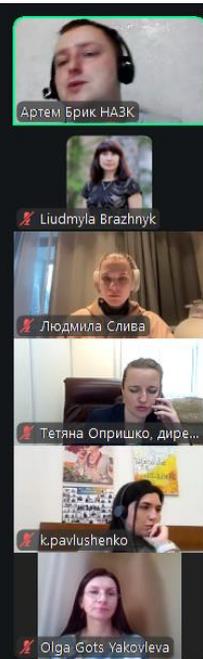
Головний меседж зустрічі: де проходить межа між приватним інтересом та службовими повноваженнями в академічній сфері?

Встановлення впливу

Практичний кейс. Депутата місцевої ради, який всупереч вимогам законодавства під час пленарного засідання ради бере участь у розгляді нею питання (проєкту рішення), зміст якого становить його приватний інтерес.

Свідченням впливу суперечності між приватним інтересом та представницьким повноваженням на об'єктивність та неупередженість депутата може бути його активна участь в обговоренні проєкту рішення, під час якого він відстоює необхідність його прийняття, або голосування за прийняття рішення попри передбачений законодавством обов'язок утриматися від участі в його прийнятті.

Існування чи відсутність причинно-наслідкового зв'язку між діями депутата та прийнятим місцевою радою рішенням не має значення для притягнення депутата до відповідальності за вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів

У межах дискусії було висвітлено такі питання:

- Що таке реальний та потенційний конфлікт інтересів на прикладах із життя ЗВО.
- Як діяти, якщо в тендері перемагає пов'язана особа або коли викладач є рецензентом праці колеги?
- Ситуації наукового керівництва над підлеглими та залучення стейкхолдерів?
- Яка відповідальність за дії в умовах конфлікту інтересів та алгоритми його мінімізації.

Питання від аудиторії

Чи можна обирати до складу спеціалізованої вченої ради по захисту дисертації на ступінь PhD (доктор філософії) науково-педагогічного працівника із суміжної кафедри факультету, який працює там за сумісництвом? Або ніяких сумісників, які працюють на факультеті, не можна включати до складу спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій? Є це ситуацією прояву конфлікту інтересів?

Як правильно діяти коли в тендері/закупівлі перемагає ФОП, пов'язаний із працівником зво?

Як юридично безпечно залучати стейкхолдерів (наприклад, випускників) до матеріального забезпечення освітнього процесу та активізації наукової діяльності у ЗВО?

Які альтернативні управлінські рішення можливі у випадках коли неможливо повністю усунути особу від прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів (наприклад, через кадровий дефіцит)?

Як уникнути конфлікту інтересів, якщо науковець подає статтю у міжнародне (або вітчизняне) видання, де він сам є членом редколегії або рецензентом?

Професори часто залучаються до зовнішніх експертиз, рецензування або роботи в спеціалізованих вчених рада за винагороду. Де проходить межа між дозволеною оплачуваною викладацькою/науковою діяльністю та конфліктом інтересів, якщо ці роботи замовляються структурами, з якими університет має партнерські відносини?

Чи вважається конфліктом інтересів ситуація, коли професор є науковим керівником аспіранта, який водночас є його підлеглим за адміністративною лінією (наприклад, лаборантом кафедри)?

Особливу увагу було приділено практичним кейсам та відповідям на запитання аудиторії. *Дякуємо за активність та прагнення змінювати культуру української освіти на краще!*